

ΑΠΟΛΥΤΗΡΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ Γ' ΤΑΞΗΣ
ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΤΕΤΑΡΤΗ 27 ΜΑΪΟΥ 2009
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΛΑΤΙΝΙΚΑ
ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

A. ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

Όταν όλοι απάντησαν ότι ήταν φρέσκο είπε «μάθετε ότι κόπηκε πριν από τρεις μέρες στην Καρχηδόνα. Τόσο κοντά στα τείχη έχουμε τον εχθρό. Επομένως προφυλαχθείτε από τον κίνδυνο, προστατέψτε την πατρίδα. Μην έχετε εμπιστοσύνη στις δυνάμεις της πόλης. Να αποβάλετε την αυτοπεποίθηση που είναι υπερβολική σε σας. Κανείς να μην πιστέψετε ότι θα φροντίσει την πατρίδα, αν εσείς οι ίδιοι δε φροντίσετε για την πατρίδα. Να θυμάστε ότι κάποτε η πολιτεία βρέθηκε στον έσχατο κίνδυνο.» Και αμέσως άρχισε ο τρίτος Καρχηδονιακός πόλεμος κατά τη διάρκεια του οποίου καταστράφηκε η Καρχηδόνα.

Και ούτε πρέπει να επικρίνεται περισσότερο ο προδότης της πατρίδας παρά προδότης της κοινής ωφέλειας ή ο λιπόταχτης της κοινής σωτηρίας για χάρη της ατομικής του ωφέλειας και σωτηρίας. Από αυτό συμβαίνει ώστε να πρέπει να επαινείται αυτός που πέφτει για την πατρίδα, γιατί είναι σωστό να είναι η πατρίδα πιο αγαπητή σε μας παρά εμείς οι ίδιοι.

B. Παρατηρήσεις

1.α.

die
muros
opes
urbium
communi salute

2.β.

quod
nullius
vobis ipsis
eas

1. γ.

propius
extero
maxime
carissimarum

2.α.

dic
decerptum iri
cautum
tutandi
nolles
fierent
cecidistis
fuerimus

2.β.

habeamus
haberemus
habiturae simus
habuerimus
habuissimus
sumere
sumpsisse

3.α.

ante diem= εμπρόθετος προσδιορισμός του χρόνου προσδιορίζει το decerptam esse

decerptam esse= ειδικό απαρέμφατο αντικείμενο στο scitote

Carthagine= απρόθετη αφαιρετική που δηλώνει στάση σε τόπο, προσδιορίζει το decerptam esse

oribus= αφαιρετική οργανική του μέσου, προσδιορίζει το confidere

vobis= δοτική προσωπική κτητική, προσδιορίζει το est

Punicum= επιθετικός προσδιορισμός στο bellum

utilitatis= γενική αντικειμενική στο proditor
cariorem= κατηγορούμενο στο patriam
esse= τελικό απαρέμφατο, υποκείμενο στο decet

3.β. ut nos debeamus laudare eum

3.γ. nobismet ipsis

4.α.

cum omnes recentem esse dixissent

Δευτερεύουσα επιρρηματική χρονική πρόταση

Εισάγεται με τον ιστορικό- διηγηματικό cum, γιατί αναφέρεται σε διήγηση του παρελθόντος.

Εκφέρεται με υποτακτική, γιατί ο ιστορικός cum υπογραμμίζει τη βαθύτερη σχέση μεταξύ κύριας και δευτερεύουσας πρότασης. Δημιουργεί μια σχέση αιτίου- αιτιατού ανάμεσά τους. Είναι φανερός ο ρόλος του υποκειμενικού στοιχείου της υποτακτικής.

Χρόνου υπερσυντελικού, γιατί το ρήμα εξάρτησης είναι ιστορικού χρόνου και δηλώνει το προτερόχρονο στο παρελθόν. Λειτουργεί ως επιρρηματικός προσδιορισμός του χρόνου προσδιορίζει το scitote

Ubi omnes recentem esse dixerunt

qui pro re publica cadat

Δευτερεύουσα αναφορική προσδιοριστή πρόταση.

Εισάγεται με την αναφορική αντωνυμία qui, προσδιορίζει το is.

Εκφέρεται με υποτακτική λόγω έλξης από την υποτακτική sit της προηγούμενης δευτερεύουσας πρότασης. Χρόνου ενεστώτα, γιατί το ρήμα εξάρτησης είναι αρκτικού χρόνου και δηλώνει το σύγχρονο στο παρόν.

4. β. ne opibus urbis confisi sitis

4.γ. Cato monet eos ut fiduciam, quae nimia illis sit, deponant.